

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters uit Roosendaal, Jef Laureys, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke) en Jan Dijkhuizen, werkzaam bij de Graafschap dierenartsen te Vorden, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Aandacht voor stressvrije laatste fase van de dracht

Doodgeboren kalveren

Een jaar geleden kwam een collega-dierenarts naar me toe. Een veehouder die hij begeleidde, klaagde over doodgeboren kalveren. Of ik daar eens mijn licht over kon laten schijnen. Er was al veel onderzocht en van alles aan gedaan, echter zonder resultaat. Ik besloot de uitdaging aan te nemen.

Een telefoontje naar de veehouder leverde mij via de mail een hoop informatie van zijn managementprogramma op. Dit combineerde ik met de pirDAP-gegevens op de praktijk. Dat is een goed begin om te bepalen of er een probleem is en bij welke koeien. Zijn er seizoensinvloeden, verwerpers of andere opmerkelijke zaken? Er was inderdaad een probleem en dan voornamelijk bij de vaarzen, het percentage doodgeboren kalveren was meer dan twintig.

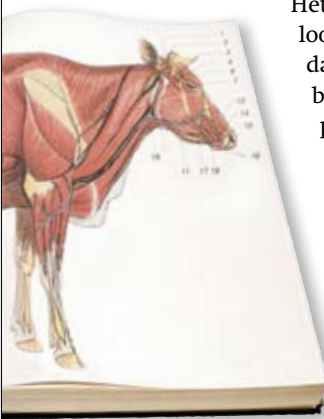
Ik liep over het bedrijf en probeerde zo veel mogelijk informatie over de gang van zaken te krijgen. Ik bekeek de vaarzen en analyseerde het droogstandsrantsoen. De veehouder liep zo nu en dan met me mee, zodat ik vragen kon stellen. De andere tijd was hij druk aan het werk. Hij gaf aan dat er te veel werk was om intensief op de koeien te letten. Ze moesten het zelf doen.

Tijdens de analyse van mijn bevindingen, gaf de veehouder toe dat er in het management iets moest veranderen. Dat koeien en vooral ook vaarzen stressvrij de laatste maanden van de dracht moesten doorkomen op een uitgebalanceerd droogstandsrantsoen in een ruime drogekoeienafdeling. En dat er naast de droge koeien best een flinke afkalfruimte kon komen.

Een paar weken terug klaagde de veehouder over diarree bij pasgeboren kalveren en verderop in de opfok. Het percentage doodgeboorten was flink gedaald, maar dat leverde weer extra veel kalveren op die diarree konden krijgen. We maakten nu meteen maar een managementplan op.

De encyclopedie **Doodgeboorte**

Het percentage doodgeboren kalveren loopt de laatste jaren gestaag op en dan vooral bij vaarzen. Op sommige bedrijven kan het cijfer zelfs vijftig procent zijn.

Veel factoren hebben invloed op dit percentage. De fokkerij verklaart een deel van de problemen.

Bij holsteins komen meer doodgeboren kalveren voor dan bij bijvoorbeeld kruislingen. Stofwisselingsziekten en infectieziekten kunnen ook een rol spelen.

Te vaak wordt gewezen naar vitamine E en selenium. Het allerbelangrijkste is immers het managen van het vee. De tijd per koe daalt drastisch bij een groeiende bedrijfsomvang. Daarom moet elk facet van het management optimaal geregeld zijn, vanuit het standpunt van de koe.

Stressmomenten in de droogstand moeten worden voorkomen. De koe moet haar eigen gang kunnen gaan, zonder enige angst voor ranghogere droge koeien. In de droogstand en de laatste fase van de dracht is het eveneens raadzaam koeien of vaarzen niet in een totaal nieuwe omgeving te brengen. Koeien kalven het beste af als ze in een niet vette conditie zijn en als ze afkalven van een klein kalf, via gesekst sperma, in een ruime afkalfstal. Dat zijn allemaal managementfactoren.